

Vasárnapi gondolatok

2024. 04. 14.

Húsvét 3. vasárnapja

Olvasmány: ApCsel 3,13-15.17-19

¹³Ábrahám, Izsák és Jákob Istene megdicsőítette a Fiát, Jézust, akit ti kiszolgáltatatok és megtagadtatok Pilátus előtt, noha ő úgy határozott, hogy szabadon bocsátja. ¹⁴Megtagadtátok a szentet és igazat; arra kértétek, hogy a gyilkosnak kegyelmezzon, ¹⁵az élet szerzőjét pedig megöltétek. Isten azonban feltámasztotta a halálból, ennek mi tanúi vagyunk. ¹⁶Mert hittel segítségül hívtuk a nevét, erőt öntött ebbe az emberbe, akit itt láttok és akit ismertek. A tőle való hit visszaadta neki épségét mindannyiótok szeme láttára. ¹⁷Tudom, testvérek, hogy csak tudatlanságból tettétek, amit tettétek, ahogy vezetőitek is. ¹⁸Ám az Isten így váltotta be, amit minden prófétája által hirdetett, tudniillik, hogy Krisztusa szenvedni fog. ¹⁹Tartsatok hát bűnbánatot, és térjete meg bűneitek bocsánatára.

Péter apostol a jeruzsálemi templom Salamon-csarnokában egy sánta koldus meggyógyítása után a csodálkozó csoport („az egész nép”) előtt mondott beszédet.

A valószínű szerző, Lukács a páli teológia tolmácsolójaként Péter által az Isten Fiának nevezi Jézust.

Eléggé furcsa az a nyers vádaskodás, amellyel Péter gyilkosoknak nevezi alkalmi hallgatóságát. Empatikusan nehéz ezt elképzelni, hogy így megtörténhetett. Ezt a sértést nehéz lett volna szó nélkül tudomásul venniük a megvádoltaknak. Nem csodálkoztam volna, ha kövek repültek volna Péter felé...

„Isten azonban feltámasztotta a halálból, ennek mi tanúi vagyunk.” 1) Itt fontos lenne értelmezni: mit jelentett a feltámasztás? 2) Tanúi voltak? Visszafogott nevetésünk a reakció erre, hiszen a „feltámasztásnak” egyetlen tanúja sem volt; egyébként Péterék szétfutottak, s az üres sír láttán sem izgultak fel még annyira sem, hogy egybegyűljenek: „**A tanítványok erre újra hazamentek.**” (Jn 20,10)¹
A 17. vers engedékenysége (a hallgatóságot illetően) céltalan, hiszen jogtalan volt vádolás is.

18. vers: téves tanítás az, miszerint az Ószövetségben megjósolták, Jézus hogyan fog szenvedni, s az Isten már csak ezt váltotta be. Burkoltan tartalmazza a páli elképzelést: az Isten Jézust eleve halálra rendelte. Erről pedig nem túlzás kijelenteni: istenkáromlás.

¹ Csia Lajos fordítása.

Lecke: 1Jn 2,1-5a**Van szószólónk az Atyánál**

¹Gyermekeim! Ezeket azért írom, hogy ne kövessetek el bűnt. De ha valaki bűnbe esik, van szószólónk az Atyánál: Jézus Krisztus, az Igaz. ²Ő az engesztelő áldozat bűneinkért, nemcsak a mieinkért, hanem az egész világ bűneiért is.

A jánosi iratok szerzőjének személye ismeretlen.

A fenti leírásból látjuk a teljesen jézusidegen tanítást: Ha bűnt követünk el, nagy baj nincs, hiszen már az Atyánál van Jézus, aki az Atya haragját kiengesztelő áldozat volt (a mi és az egész világ bűneiért).

Ezzel szemben: 1) Az Atya nem haragtartó, hiszen ha ezt az embereknek tiltotta, nyilván Ő sem teszi. 2) Az Atya **ingyen** megbocsát mindenkinek. Jézus előtt is és mindenkor. Őt nem kell ajándékokkal (különösen nem Jézus meggyilkolása által) megvesztegetni, kifizetni, kiengesztelni (ki-ki válogathat a kifejezésekben).

(És gondolkodjunk el a temetések utáni „engesztelő szentmiseáldozat” kifejezésen!)

Kell-e a mi megbánásunk az Ő megbocsátásához? Azt hiszem, nem. Ő mindenképpen megbocsát.

Igazolás: 1) Jézus a gyógyításaikor úgy közölte: megbocsáttattak a bűneid, hogy az illetőnek eszébe sem jutott bűnbánatot tartani, csupán meg akart gyógyulni.

2) A jó szülőnek gyermeke iránti szeretete feltétel nélküli; akármit is tesz a gyermeke, még ha szülőjét meg is bántja és nem kér bocsánatot, akkor sem esik ki a szülője szeretetéből. Ezt a gyermek tudja (tudnia kell!), ez lelki egészségének alapja.

Hihetjük, hogy az Isten nem éri el legalább a jó szülő szintjét?

A mi megbánásunk (bűnbánatunk) azért kell, hogy megbékéljünk saját magunkkal, ne hurcoljuk a feszültséget tovább magunkban. Persze a megbánásnak tartozéka a bocsánatkérés és (ha egyáltalán lehetséges) a jóvátétel.

Van aktualitása is a föntieknek: célunk kell legyen az Atya mintáját követni.

Tartsátok meg a parancsokat

³Abból tudjuk meg, hogy megismertük, hogy megtartjuk a parancsait. ⁴Aki azt mondja: "ismerem", de a parancsait nem tartja meg, az hazudik, és nincs meg benne az igazság. ⁵De aki megtartja tanítását, abban az Isten szeretete valóban tökéletes.

Ha a (meg)ismerés = követés, akkor ámen.

Evangelium: Lk 24,35-48

³⁵Erre ők is beszámoltak az úton történekről, meg arról, hogyan ismerték fel a kenyértöréskor.

Jézus megjelenik az apostoloknak

³⁶Míg ezekről beszélgettek, egyszer csak megjelent köztük és köszöntötte őket: "Békesség nektek!" ³⁷Ijedtükben és félelmükben azt vélték, hogy szellemet látnak. ³⁸De ő így szólt hozzájuk: "Miért ijedtetek meg, s miért támad kétely szívetekben? ³⁹Nézzétek meg a kezem és a lábam! Én vagyok. Tapogassatok meg és lássatok! A szellemnek nincs húsa és csontja, de mint látjátok, nekem van." ⁴⁰Ezután megmutatta nekik kezét és lábát. ⁴¹De örömeben még mindig nem mertek hinni és csodálkoztak. Ezért így szólt hozzájuk: "Van itt valami ennivalótok?" ⁴²Adtak neki egy darab sült halat. ⁴³Fogta és a szemük láttára evett belőle.

Lukácsnak törekvése, minél nagyobb csodává fűjni föl a Jézus-jelenséget; itt is látható: Szinte a semmiből jelenik meg hirtelen Jézus, akit a tanítványokkal szellemi lénynek érzékeltet, aztán mégsem, nagyobb a csoda: Jézus testileg jelent meg.

Jézus utolsó szavai

⁴⁴Aztán így szólt hozzájuk: "Ezeket mondtam nektek, amikor még veletek voltam, hogy be kell teljesednie mindannak, amit rólam Mózes törvényében, a prófétákban és a zsoltárokból írtak." ⁴⁵Ekkor megnyitotta értelmüket, hogy megértsék az Írásokat, s így folytatta: ⁴⁶"Meg van írva, hogy a Messiásnak szenvednie kell, és harmadnap fel kell támadnia a halálból. ⁴⁷Nevében megtérést és bűnbocsánatot kell hirdetni minden népnek Jeruzsálemtől kezdve. ⁴⁸Ti tanúi vagytok ezeknek.

Az Ószövetség – bár sok keresztény írástudó kedvenc témája ez – egyáltalán nem írt Jézusról. Amiket erről sokan összehordtak, az nem egyéb belemagyarázásnál.² Az újszövetségi szerzők – természetesen, de ugyanakkor sajnálatosan – az Írás tekintélyével is alátámasztották Jézus működését.

Nem Jézus nevében kell megtérést és bűnbocsánatot hirdetni, hiszen maga Jézus is mindig az Atyára hivatkozott. Jézus gondolatunk átalakítására (= metanoia) biztatott, a bűnök bocsánatát az Atya nevében jelentette ki.

„Minden népnek”: Jézus ekkor már úgy látta, sem ő, sem tanítványai nem lehetnek csak a zsidó nép (nacionalista) tanítói, prófétái.

„Jeruzsálemtől kezdve”: Lukács elgondolásának sarkköve volt, hogy a jézusi tanításnak Jeruzsálem a kiindulópontja.

² Hogy ne tűnjön ingyenes kijelentésnek, idézek Gromon A.: Jézus evangéliuma Lukács tolmácsolásában c. művéből (Elpidia Kiadó, Bp., 2007. 348-9.):

„Józanul szemlélve a dolgot, *semmi* sincs megírva »Jézusról« az Ószövetségben, de szinte tetszés szerint lehet belőle bármit egy elképzelt messiásra vonatkoztatni, s az evangélisták – és más újszövetségi szerzők – meg is tették, »jó kedvvel, bőséggel«. Csak egy kis csokor az állítólag Jézusról szóló »jövendölésekből«: 2Móz 12,46c; 21,32; Iz 53,1-12; Zak 12,10b; Zsolt 22,8-9.16.19; 34 [33],21; 41 [40],10. Hogy aztán Mk 1,2-3 egy Malakiás-idézetet (3,1) tévesen Izajásnak tulajdonít, vagy Mt 27,9-10 egy Zakariás-szöveget (11,12-13) *összemos* egy Jeremiás-szöveggel (32,6-11)? Nagyobb baj, hogy ha egy prófétai szó nem fedi pontosan Jézus életének valamely eseményét, akkor az Írást *hozzáigazítják* az élethez (például 2Móz 3,6-ot Mt 22,31-32-ben, Iz 8,23-9,1-et Mt 4,15-16-ban, Iz 49,8-at 2Kor 6,1-2-ben), vagy *kitalálnak* egy igehelyet (mint Jn 7,38-ban vagy Jak 4,5-ben), vagy azt mondják, hogy azok a próféták, akik a keresztényeknek szánt kegyelemről jövendöltek, tulajdonképpen nem is értették helyesen saját szavaik valódi értelmét, azt csak az Újszövetség szerzői tárták fel a maguk krisztológiai értelmezésével (1Pét 1,10-12)...”

Istenem!

*Segíts, hogy mindig szemünk előtt tartsuk Pál testvérünk intelmét,
misperint mindent meg kell vizsgálnunk, s a jót megtartanunk,*